

מראי מקומות- זבחים קי"ג

לחקור אם בכלל יכול להביא קרבן אשה בבמה קטנה, דאפשר דכל מה דאיהו לא עביד, שליח לא מצי משוי, ורק בעבודת כהנים מצינו דשלוחי דרחמנא נינהו, אבל בבמה לכא' שלוחי דידן נינהו, וא"כ לא יהי' יכול להביא קרבן אשה בבמה קטנה, וצ"ע בזה.

(ד) **וכלי שרת- כבר הבאנו מש"כ החי' הגרי"ז על הרמב"ם** (עמ' 162) להסתפק בבמה דאין בה כלי שרת, מנחות ונסכים שבה במה הם מתקדשים קדושת הגוף, האם ע"י קדושת פה לחוד נעשה קדושתן קדושת הגוף, ולא בעו כלי שרת לקדושינהו, או דקדושתן פה שלהם אינה אלא ככל קדושת פה דעלמא שאינה רק קדושת דמים. וע"ש שכ' להוכיח מהגמ' דלעיל דבאמת אין כאן אלא קדושת דמים, ובבמה אי"ז מעכב להכשר הקרבנות, אלא דאף בקדושת דמים יכול להקריבן. וע"ש עוד במה שהק' על יסוד זה, וע' מש"כ בזה.

(ה) **וכלי שרת- ע' במקדש דוד** (ז', ב'), דכ' דאע"ג דלא בעינן כלי שרת בבמה, מ"מ בעינן כל ד' עבודות, וא"כ בעינן קבלה בכלי, אלא דאין הכלי צריך להיות כלי שרת, ויכול לעשות אף כלי חול, אבל עכ"פ קבלה בעינן.

(ו) **חוץ ממקום הבדוק לה- ע' במקדש דוד** (כ"ג, ריש ס"ק ג') שכ' להוכיח מכאן דדין דצריך לשחוט במקום טהור הוא דין מחיצה, ולכן הי' ס"ד דאם שחטו במקום שאינו טהור יהי' עובר בשחוטת חוץ, דמקום טהור הוא מקום שחיטת הפרה, ואם אינו שוחטה שם שוב נחשב שחוטת חוץ (בלא קרא).

(ז) **כגון ששחטה לפני מחומת ירושלים- ע' בלקוטי הלכות** (זבח תודה ד"ה כגון) שהביא דמדברי הרמב"ם משמע דעיקר טעם דשחיטה פסול חוץ מג' מחנות,

(א) **ומה בין במת יחיד לבמת ציבור... ומתן סביב- ע' במקדש דוד** (כ', ג') שכ' לחקור, בבמה קטנה דליכא מתן סביב, מהו הדין לענין שפיכת שיריים, האם גם אין דין שפיכת שיריים בבמת יחיד, או דלמא כיון דקרא דממעט בבמת יחיד במתן סביב כתיב, א"כ רק מתן סביב ממעטינן, אבל שפיר יש דין שפיכת שיריים. ולכא' אין שייך שיריים כיון דליכא יסוד, ואפי' למ"ד דבמת יחיד צריך מזבח, אבל לכ"ע אין צריך יסוד, וא"כ לכא' אין שייך שיריים. אבל דחה זה, דהא תחלת עולה ג"כ צריך יסוד, וודאי זורקין דם עולה על במת יחיד, וא"כ י"ל דה"ה דיהי' שייך שפיכת שיריים בלא יסוד, והניח בצ"ע.

(ב) **אין מנחה בבמה וכיהון- ע' במקור ברוך** (א', ב') שהביא דלפי מה דא' בקידושין דאסור לכהן להיות נרצע, דא"כ נעשה בעל מום ואינו יכול לעבוד בבית המקדש, א"כ לכא' כל ימי נוב וגבעון דהיו במות מותרין, א"כ לכא' לא הי' שייך לשום עבד עברי להעשות נרצע, שהרי כל זר הי' מותר לעשות העבודה, וא"כ נמצא דיהי' נפסל מלעשות עבודה. וכ' להוכיח מזה דמה דאמרי' דאין כהן נרצע, היינו משום דמוזהר לעשות העבודה, ואינו רק דרשאי לעשות עבודה. וכיון דמוזהר הוא לעשות העבודה, א"כ אסור לו להעשות בעל מום, דע"ז לא יהי' יכול לעשות העבודה. אבל בזה, דאינו מוזהר לעבוד, אף דמותר, מ"מ אין שום איסור לו להעשות בעל מום.

(ג) **וכיהון- ע' במשנה למלך** (קרבן פסח, א', סוף הל' ג') דכ' לחקור באם אשה כשרה לעשות עבודה על במה קטנה, והביא מהמהרי"ט בקידושין (ל"ו) דאשה כשרה לעבודת במה. וע"ע במקדש דוד (כ', ג', ד"ה ואשה) שהביא שזהו מח' בירושלמי במגילה, אם אשה כשרה או לא. וכ' דלפי מ"ד דפסולה, א"כ יש

לבנות תיבה, הרי הי' יכול לעלות לא"י כדי להיות ניצול. ותי' דהי' צריך לבנות התיבה כדי לעורר בני דורו לתשובה.

(יב) **מכל אשר בחרבה ולא דגים שבים - כ'** **המהרש"א** דצריך לומר דמה דאי' דברותחין נדונו, היינו רק במקום שהי' חרבה מעיקרא, ולא בים, דאל"כ, תקשי גם לענין דגים שבים, כמו שהק' לענין רימא לקמן, איך נתקיימו, הא היו רותחין, אע"כ דבים לא הי' המים רותחין.

(יג) **כל האוכל מעפרה של בבל כאילו אוכל בשר אבותיו - ע' בחק נתן שכ' דלכאו' לא גרסי' לי', דהא אנחנו כולנו בני נח, וא"כ למה נחשב דאכל מבשר אבותיו אם אוכל ממתי מכול. וע' ברש"י בשבת (ק"ג:) דפי' דכאילו אכל מבשר אבותיו דמתו שם בני הגולה. וכ' המהרש"א שם דלא פי' רש"י דמיירי במתי מכול משום דהי' ק' לו קו' הח"נ, דמתי מכול לא היו אבותיו.**

(יד) **שאינ ראויין לפתח אהל מועד - ע' רש"י** שהביא ב' פירושים בזה, או דאינו ראוי משום דסתמן בעלי מומין הן, או דאפי' תמימין אינן נחשבין ראויין. וע' באבי עזרי (איסורי מזבח ד', ו', ד"ה ואשר יראה בזה), דהעיר על פשט א' של רש"י, דדוקא משום דבעלי מומין הן, אבל אם תמימין, אז שפיר חייבין משום שחוטי חוץ, דלכאו' פשוט דהביאור בזה הוא משום דכל המתפס תמימין לבדק הבית, מידי מזבח לא ירדו. והנה, אף דעולין למזבח, מ"מ הלוקח בהמה זו מהקדש צריך להקדישו לעולה, ועדיין אין בו קדושת קרבן. ולכן, כ' האבי עזרי להוכיח מכאן דהיסוד של שחוטי חוץ אינו להקריב קרבן בחוץ, אלא להקריב דבר שהוא הקדש ששייך להקריבה.

היינו משום דצריך להיות השחיטה והשריפה וההזאה במקום א'. אבל אם עשה כל לפנים מן החומה, אפשר דכל זה בדיעבד כשר, ודין דצריך הכל נעשית חוץ מג' מחנות הוא דין לכתחלה בעלמא, אבל אין דין לעיכובא דצריך להיות חוץ מג' מחנות.

(ח) **מקום שתהא פורשת למיתה, שם תהא שריפתה - פרש"י,** מקום שנפשה יוצאה בגמר פירכוסה, וכו'. וביאר החזון איש (פרה ז', ד'), דבא רש"י לפרש דאין כוונת הגמ' דבמקום שחיטה שם תהא שריפתה, דהא י"ל דשחיטה גופא צריך להיות כנגד הפתח, ולכן פרש"י דהיינו מקום פירכוסה.

(ט) **אף שחיטתה כנגד הפתח - ע' בחי' הגרי"ז על הרמב"ם** (ריש הל' פרה אדומה), דהעיר דהרמב"ם השמיט דין זה דצריך לעשות השחיטה כנגד הפתח. וע"ש שביאר דס"ל להרמב"ם דבאמת אין כאן דין דצריך להיות כנגד פתחו של היכל, אלא הדין הוא שצריך להיות כנגד ההיכל, ולא כנגד פתח ההיכל. וע"ש שביאר דמה דאי' דצריך לעשות השחיטה כנגד הפתח, אי"ז משום שיש דין דצריך לראות הפתח, אלא הדין הוא כדי שיהי' יכול לראות ההיכל, ולא משום ראיית הפתח עצמו, ע"ש מה שכ' לבאר זה באריכות.

(י) **מר סבר ירד מכול לא"י - הק' היעב"ץ,** ומה בכך, הא ודאי מתי המבול אין מטמאין באהל לכל הדעות. וכן הק' **המצפה איתן והקרן אורה,** ולא תי', וצ"ע. וע' **בנתיבות הקודש** (בעמוד ב') שהביא מהגרי"ז דאף בגוי איכא עכ"פ טומאה רצוצה, וא"כ אפי' היכא דאין שייך טומאת אהל, מ"מ יש לחוש לטומאה רצוצה. ועוד כ' ליישב דאולי החשש הוא משום מגע, ולא משום אהל.

(יא) **ומר סבר לא ירד - הק' המהרש"א,** לפי דה"א של הגמ', דלא ידע דגם בא"י מתו מחמת הבלא, א"כ למה הי' נח צריך